

Nr 367.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad; given Stockholms slott den 14 mars 1919.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad.

GUSTAF.

Eliel Löfgren.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad.

Härigenom förordnas, att 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad skall erhålla följande ändrade lydelse:

1 mom. Vad enligt detta kapitel gäller om gränsbestämning och ägoutbyte i sammanhang med laga skifte gälle ock, då sådan förrättning eljest förekommer.

Besväras fastighet eller område av servitut, bestående av rättighet till skogsfång och mulbete eller endera av dessa rättigheter, må på yrkande av fastighetens ägare servitutet utan sammanhang med skifte utbrytas, där det finnes medföra nytta och kunna ske utan någons förfång.

Vad i skiftesstadgan föreskrives om grunden för beräkning av vederlag för servitut skall ock tillämpas, då utbrytning av servitut sker utan sammanhang med skifte.

2 mom. Utan hinder av vad i 1 mom. första stycket sägs äger Konungen medgiva att inom visst område, som är uppdelat i ett flertal fastigheter, gränsbestämning må äga rum med tillämpning av föreskrifterna i 2 kap. Vid framställning om medgivande, som nu sagts, skall fogas karta i två exemplar, noga angivande det område, framställningen avser.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1919: dock att medgivande, som avses i 2 mom., må lämnas därförinnan.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärendena, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott tis-
dagen den 11 mars 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

T. f. chefen för justitiedepartementet statsrådet Undén anförde:

»Uti det av skifteslagstiftningskommissionen den 26 oktober 1918
avgivna betänkande med förslag till lag om delning av jord å landet
ingår ett förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 12 maj
1917 om fastighetsbildning i stad (nr 269). Häri inrymmes förslag till
en bestämmelse, vars snara upphöjande till lag efter vad jag inhämtat
anses av mättningsmän och fastighetsägare i städerna synnerligen önsk-
värt. Jag åsyftar härmed det av kommissionen införda tillägget i 6 kap.
11 § av innehåll att med Konungens medgivande inom visst område,
som är uppdelat i ett flertal byggnadsplatser, gränsbestämning må äga
rum med tillämpning av föreskrifterna i lagens 2 kap. Kommissionens
motiv för förslaget äro följande: Med tomt förstås fastighet inom fast-
ställd eller av ålder bestående tomtindelning. För att av ålder bestående

*6 kap. 11 §
i lagen om
fastighets-
bildning i
stad.*

tomtindelning skall kunna anses föreligga måste indelningen i regel hava tillkommit före det byggnadsstadgan trädde i kraft. Har härefter ett område indelats i smärre byggnadsplatser, är allenast därigenom dock ej någon tomtindelning åstadkommen, även om det är uppenbart att områdena skola bebyggas såsom tomter. 2 kap. fastighetsbildningslagen är endast tillämpligt på tomter i egentlig mening. Gränsbestämning beträffande sådan byggnadsplats, som nyss nämnts, måste därför ske enligt föreskrifterna om bestämmande av rågång. Emellertid har från ett flertal håll framhållits önskvärdheten av att inom område, som är uppdelat i ett flertal byggnadsplatser, gränsbestämning kunde få äga rum enligt bestämmelserna i 2 kap. fastighetsbildningslagen. Det har framhållits att proceduren enligt skiftesstadgan vore för tidsödande för att lämpa sig vid gränsbestämning, varom här är fråga. Då kommissionen funnit möjlighet böra tillskapas för tillämpning i fall, varom här är fråga, av bestämmelserna i 2 kap. fastighetsbildningslagen, men ej ansett lämpligt utan vidare göra dem tillämpliga i fråga om stadsäga, har föreslagits, att berörda bestämmelser med Konungens medgivande må äga tillämpning inom visst område, som är uppdelat i ett flertal byggnadsplatser, d. v. s. område, som erbjuder stora likheter med ett tomtindelad område. Vid ansökning, som här avses, bör företes karta, som noga angiver det område, inom vilket är avsett att få tillämpa 2 kap. fastighetsbildningslagen.

I vad kommissionen sålunda anfört vill jag i allt väsentligt instämma. Det vill emellertid synas mig som om gränsbestämning enligt fastighetsbildningslagens 2 kap. skulle kunna medgivas icke allenast i det fall att ett område, uppdelat i mindre fastigheter, användes för bostadsändamål utan i varje fall där inom ett område förekommer ett flertal mindre fastigheter, t. ex. då ett område är uppdelat i s. k. kolonilotter, upplåtna med äganderätt. Att gränsbestämning jämväl i ett sådant fall kan få äga rum under enklare former, synes påkallat även av kostnads-hänsyn. En förrättning enligt 2 kap. fastighetsbildningslagen ställer sig nämligen betydligt billigare än en förrättning enligt skiftesstadgans 5 kap.

Enligt kommissionens motiv borde vid ansökning om medgivande, varom nu är fråga, fogas karta, noga angivande det område framställningen avsåge. Detta synes mig böra komma till uttryck i lagtexten. Karta, som nu sagts, synes böra ingivas i två exemplar, av vilka det ena återställs till samhället och det andra stannar i offentlig myndighets förvar. I överensstämmelse med det nu anförda har kommissionens förslag jämkats.

Då lagrummet endast innebär rätt att inom område, med avseende å vilket medgivande av ifrågavarande slag lämnats, bestämma gräns med

tillämpning av reglerna i 2 kap. fastighetsbildningslagen samt alltså gränsbestämning inom sådant område kan ske jämväl enligt skiftesstadgans regler, finner jag någon ändring i 51 § skiftesstadgan ej erforderlig. Något sådant ändringsförslag har därför icke utarbetats.»

Departementschefen uppläste härefter det nu anmälda lagförslaget, av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar, och hemställde, att lagrådets utlåtande över detsamma måtte för det i § 87 regeringsformen omnämnda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan täckes Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Adil Wifvesson.

Förslag

till

L a g

om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad.

Härigenom förordnas, att 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad skall erhålla följande ändrade lydelse:

Vad enligt detta kapitel gäller om gränsbestämning och ägoutbyte i sammanhang med laga skifte gälle ock, då sådan förrättning eljest förekommer. Med Konungens medgivande må dock inom visst område, som är uppdelat i ett flertal fastigheter, gränsbestämning äga rum med tillämpning av föreskrifterna i 2 kap. Vid framställning om medgivande, som nu sagts, skall fogas karta i två exemplar, noga angivande det område, framställningen avser.

Besväras fastighet eller område av servitut, bestående av rättighet till skogsfång och mulbete eller endera av dessa rättigheter, må på yrkande av fastighetens ägare servitutet utan sammanhang med skifte utbrytas, där det finnes medföra nytta och kunna ske utan någons förfång.

Vad i skiftesstadgan föreskrives om grunden för beräkning av vederlag för servitut skall ock tillämpas, då utbrytning av servitut sker utan sammanhang med skifte.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1919; dock att medgivande, som i lagen avses, må lämnas därförinnan.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd onsdagen den 12 mars 1919.

Närvarande:

Justitieråden GULLSTRAND,
VON SETII,
WEDBERG,
Regeringsrådet PLANTING-GYLLENBÅGA.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 11 mars 1919, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av chefen för justitiedepartementets lagavdelning, docenten Martin Fehr.
Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 14 mars 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Löfgren anmälde lagrådets den 12 mars 1919 avgivna utlåtande över det den 11 mars 1919 till lagrådet remitterade förslaget till *lag om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad*, och hemställde föredraganden, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte, efter jämkning av lagtextens uppställning och en härav betingad redaktionell ändring i slutbestämmelsen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Adil Wifvesson.